

Advies aan Provinciale Staten	
T.b.v. Statenvergadering d.d.	5 oktober 2020
Commissie	Economie, Financiën en Bestuur
Datum commissievergadering	28 september 2020
Onderwerp: Voordracht 40 Nota Leningen en Garantstellingen	

Uw contactpersoon

M.C.A. de Zwart

AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756

zwartm@noord-holland.nl

29 september 2020

1 | 3

De commissie Economie, Financiën en Bestuur adviseert om de Statenvoordracht als hamerstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 5 oktober 2020.

De PVV is tegen de voordracht en zal aantekening vragen.

Voor de gemaakte opmerkingen over de voordracht zie hieronder het uittreksel uit het conceptverslag EFB 28 september 2020:

6.a: Financiën: Voordracht Nota Leningen en Garantstellingen

Dhr. **Hartog** (VVD) heeft de nota met veel plezier gelezen, maar een aantal passages is onduidelijk, zoals op blz. 4 onder 2: "Deze nota biedt een leidraad aan GS , maar bevat geen grondslag voor het verstrekken van deze instrumenten." Deze zin wordt gelezen als dat wordt gezegd dat de bepalingen in de nota niet kunnen leiden tot de verplichting om een garantstelling te verstrekken. Maar op basis waarvan wordt dan de afweging gemaakt, zeker omdat de uitvoeringsregeling die tot op heden als leidraad wordt gebruikt, wordt ingetrokken. Blz. 5, 4.1: "De provincie verwacht bij het verstrekken van leningen en/of garantstellingen dat door de aanvrager actief stappen worden gezet op belangrijke thema's zoals duurzaamheid, diversiteit en eerlijke arbeidsvoorwaarden net zoals de provincie dat doet." Hoe moet een aanvrager voldoen aan dezelfde eisen als een provincie? Wat wordt verstaan onder 'actief stappen zetten' als het voor de aanvrager voor een goede taakvervulling niet nodig of onmogelijk is om op deze thema's te acteren? De VVD stelt niet voor om andere waarden te hanteren, maar de rol van een verbonden partij kan niet vereenzelvigd worden met die van de provincie.

Mw. **Koning** (CDA) meldt dat de Randstedelijke Rekenkamer als belangrijkste aandachtspunt de betrokkenheid van PS bij de verstrekking van een lening of garantstelling heeft benoemd. Het is verbazend dat qua informatievoorziening nu enkel naar de P&C-cyclus wordt verwezen. Is een aparte bespreking hiervan niet beter? GS kunnen bij ingrijpende gevolgen afwijken van begrotingskaders, maar wat wordt verstaan onder 'ingrijpende gevolgen'? Een duidelijke definitie van dit begrip is van belang om misverstanden in de toekomst te voorkomen. Het CDA gaat akkoord met de voordracht.

Mw. **Kapitein** (D66) gaat akkoord met de voordracht. Waarom is geen combinatie ter bespreking voorgelegd van deze voordracht met de revolverende fondsen?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vraagt of deze nota een opvolger van een eerdere nota is. Kunnen GS aangeven waarom zij wél een lening of garantstelling kunnen verstrekken wanneer een bank daar niet toe bereid is? Wat is de definitie van 'ingrijpende gevolgen'? De definitie van 'publiek belang' is omschreven door de WRR. Hanteren GS dezelfde definitie ook in deze nota? In de stukken van de P&C-cyclus worden toegekende leningen en garantstellingen genoemd, evenals de subsidies Buiten Uitvoeringsregeling. De SP heeft al eerder gevraagd om een toelichting op de subsidies. Waar zijn deze voor bedoeld en wat is ermee gebeurd? Dat is ook gewenst voor leningen en garantstellingen, omdat PS dan beter toezicht kunnen houden op de geldstromen. Gaat de gedeputeerde hier aandacht aan besteden?

Dhr. **Zaal** (GL) stemt in met de voordracht. In het kader van punt 4.1 worden GS gevraagd om periodiek verslag te doen van gesprekken met aanvragers van leningen of garantstellingen en aan te geven welke concrete acties door de aanvragers worden ingezet om aan de voorwaarden te voldoen.

Mw. **Bezaan** (PVV) meent dat de provincie zo weinig mogelijk leningen en garantstellingen moet verstrekken want het gaat om publiek belastinggeld en de provincie is geen bank. De PVV stemt niet in met de voordracht.

Dhr. **Carton** (PvdA) meldt dat een van de aanbevelingen van de Rekenkamer het betrekken van PS is bij het verstrekken van nieuwe garanties en leningen. Hij vraagt of het voldoende is om deze aanbeveling vorm te geven wanneer 'PS op passende wijze worden geconsulteerd'. Wat houdt consulteren precies in?

Dhr. **Zoon** (PvdD) vraagt of wordt uitgegaan van activiteiten die aansluiten bij provinciale taken of dat hier naartoe wordt geschreven. Als voorbeeld wordt het verdiepen voor de installatie van de zeesluis genoemd. Hiervan is uiteindelijk een provinciale taak gemaakt. Er zijn redenen om af te wijken van de doelstellingen en in dat geval wordt door GS een toelichting gegeven aan PS. Gebeurt dit vooraf of achteraf? De voorkeur gaat uit naar vooraf. Hoe wordt het Pallas-debacle voorkomen waar de provinciale lening 'onder water staat'?

Gedeputeerde **Pels** antwoordt als volgt. GS hebben bedoeld aan te geven dat de provincie op basis van de nota nooit verplicht kan worden om een lening te verstrekken. In de nota is omschreven hoe de afweging gemaakt wordt. Wanneer een uitzondering wordt gemaakt op het beleid van de begroting, dan komt men terug naar PS. Het mandaat voor de afweging ligt bij GS, maar het moet wel passen bij het gezamenlijke doel zoals vastgelegd in de begroting. De rol van PS wordt dus ten opzichte van nu groter. Deze voordracht is een opvolger van het eerdere beleid, in deze voordracht zijn de aanbevelingen van de Rekenkamer verwerkt. Extra inspanningen op het gebied van duurzaamheid, eerlijke arbeidsvoorwaarden en inclusiviteit: het is moeilijk om hier een standaarddefinitie voor op te stellen, mede omdat verbonden partijen of organisaties aan wie een lening wordt verstrekt, allemaal verschillend zijn. Daarom is een open formulering opgesteld. Het aantal medewerkers bij een bedrijf van 2 of 1.300 leidt al tot grote verschillen in de beoordeling van deze thema's, maar wat de provincie zelf doet, wordt ook van anderen gevraagd. Het actief zetten van stappen is een aanzet om het (terugkerende) gesprek te voeren met de betreffende partij. Dit gesprek kan uiteraard worden gevoerd voorafgaande aan het verstrekken van een lening, maar met partijen die al een lening hebben ontvangen, worden deze gesprekken ook doorlopend gevoerd. Na een jaar wordt de stand van zaken gemonitord. Het is onmogelijk om grote impact of ingrijpende gevolgen vooraf te definiëren, want wie had bijvoorbeeld de coronacrisis verwacht? Wanneer inderdaad sprake is van een grote impact of ingrijpende gevolgen, dan komen GS terug bij PS om dit te bespreken. De afgelopen jaren hebben zich overigens nog geen ingrijpende gevolgen voorgedaan die consequenties hadden voor uitstaande leningen. Wanneer motie 42 is uitgewerkt, wordt een blauwdruk voorgelegd met een financieel instrumentarium waarvan een lening onderdeel zou

kunnen zijn. De definitie van de WRR wordt gehanteerd. Subsidies vallen onder de portefeuille van dhr. Stigter, dus de vraag van de SP zal schriftelijk bij hem ter beantwoording aangemeld worden. PS worden in de begroting en jaarrekening geïnformeerd over lopende leningen, maar om te voorkomen dat de begroting qua grootte te veel uit de hand loopt, is het handig wanneer PS aangeven op welke thema's men nog specifieke informatie mist om het goede gesprek te kunnen voeren. Wanneer taken en doelen van te verstrekken leningen voor activiteiten niet binnen de begrotingscyclus passen, dan komt men terug bij PS. De business case Pallas heeft geleid tot het strakker sturen op het risicomanagement en PS hebben een duidelijke rol gekregen. In antwoord op de vraag van D66 over revolverende fondsen, de gedeputeerde heeft meermaals haar voorkeur uitgesproken voor het combineren van de bespreking van diverse thema's in een commissie. De commissie bepaalt echter zelf haar agenda.

Tweede termijn

Dhr. **Hartog** (VVD) constateert dat GS oog hebben voor de menselijke maat. Het is een hamerstuk.

Dhr. **Zoon** (PvdD) is blij dat er beter wordt gelet op de lopende en toekomstige leningen. Het is een hamerstuk.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid naar de PS-vergadering van 5 oktober en vraagt om de specifieke informatie die men mist in begroting aan te geven bij de griffier van de commissie.